

ขีดเส้นใต้'2012' ความจริงเรื่อง'แผ่นดินไหว'

รายงานพิเศษ

๑ ปียวธรรม มีพวกรมาก

ท่ามกลางข่าวสารที่ลือสะพัดเรื่องแผ่นดินไหว โดยไร้หลักฐานและผล โดยเฉพาะเกาะภูเก็ตจะจมทะเลในวันที่ 28 เม.ย.ที่ผ่านมา

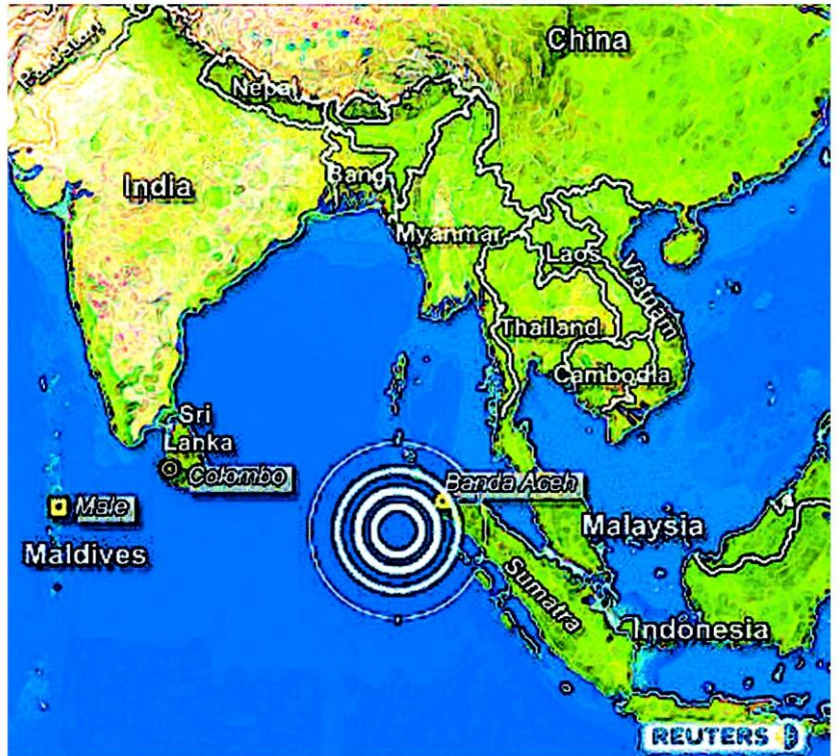
ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิศวกรรมแผ่นดินไหวและการสั่นสะเทือน คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงร่วมกับหน่วยวิจัยธรณีวิทยาแผ่นดินไหวและธรณีแปรสัณฐานพื้นแผ่นดินของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดเสวนา "2012 แผ่นดินไหว ข่าวลือหรือเรื่องจริง" เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตลอดจนเสนอมาตรการที่เหมาะสมเพื่อบรรเทาภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

รศ.ดร.ปัญญา จารุศิริ ภาควิชาธรณีวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า เกิดความตื่นตระหนกอย่างมากเกี่ยวกับแผ่นดินไหว โดยเฉพาะที่ภูเก็ต ขณะที่การนำเสนอและรายงานข่าวมีความคลาดเคลื่อน จึงจำเป็นที่จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โดยแผ่นดินไหวขนาด 8.6 ริกเตอร์ ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 เม.ย. ที่ผ่านมา ได้มีการสะสมพลังงานจากแผ่นดินไหวยักษ์ขนาด 9.1 ริกเตอร์ เมื่อวันที่ 26 ธ.ค.47 จนทำให้เกิดสึนามิ

ขณะเดียวกันมีข่าวออกมาระบุว่าแผ่นดินไหวทั้งสองเหตุการณ์ส่งผลให้เกิดรอยเลื่อนและมีพลังงานต่างๆ ในภาคเหนือและตะวันตกของไทย เกิดแผ่นดินไหวบ่อยและรุนแรงขึ้น รวมทั้งทำให้รอยเลื่อนเกิดการมุดตัว ซึ่งจากการศึกษาและตรวจสอบพบว่ารอยเลื่อนนั้นอยู่ห่างออกไปมากกว่า 1,000 กม. จึงได้รับผลกระทบน้อยมาก ส่วนการที่จะทำให้รอยเลื่อนในประเทศไทยมุดตัวนั้นเป็นไปได้ เพราะรอยเลื่อนได้เลื่อนตัวในแนวราบเป็นหลัก

นอกจากนี้ ยังพยากรณ์อีกว่าจะเกิดแผ่นดินไหวใหญ่ทำให้เกาะภูเก็ตจมทะเล หลังเกิดแผ่นดินไหว 4.3 ริกเตอร์ เมื่อ 16 เม.ย.55 ที่อ.ถลาง จ.ภูเก็ต ซึ่งในทางธรณีวิทยาพบว่าแผ่นดินไหวที่เกิดแถบนี้ น่าเป็นผลมาจากรอยเลื่อนขนาดเล็กที่เป็นส่วนแขนง ซึ่งแยกออกจากรอยเลื่อนหลักที่ยาวกว่าบนแผ่นดินคือ รอยเลื่อนคลองมะรุ่ย

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่รอยเลื่อนที่พาดผ่านภูเก็ตเป็นรอย

เลื่อนที่ตายแล้วและอายุมากกว่าหรือไหวตัวครั้งสุดท้าย 10,000 ปีขณะที่เกาะภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นหินแกรนิต-หินตะกอนอายุมากกว่า 100 ล้านปี ซึ่งแข็งแกร่ง

ดังนั้น หากเกิดแผ่นดินไหวใหญ่และสึนามิจะทำให้เกาะภูเก็ตจมทะเลได้จะต้องใช้แผ่นดินไหวที่มีขนาดรุนแรงมากกว่า 9 ริกเตอร์ ประกอบกับจะต้องดูชนิดและความยาวของรอยเลื่อนที่อยู่ในระยะ 50-100 กม.ถึงจะมีความเสี่ยง อย่างไรก็ตามเกาะภูเก็ตเป็นเกาะที่เก่าแก่มากประกอบกับมีความเสถียรมากพอที่จะต้านผลการมุดตัวได้ รวมทั้งเกาะอยู่ห่างจากแนวมุดตัวด้วย

ขณะที่ ผศ.ดร.อาณัติ เรืองรัมย์ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา กล่าวว่า ได้ศึกษาถึงการวัดระดับความรุนแรง โดยยกตัวอย่างการเกิดแผ่นดินไหวในภาคเหนือ ซึ่งจุดศูนย์กลางส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือและภาคกลางตอนบน โดยส่วนใหญ่แผ่นดินไหวจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ใน ระยะ 200 กม.จากจุดศูนย์กลางที่เกิดแผ่นดินไหว

แต่หากเกิน 200 กม. ความรุนแรงจะลดลง และหากเกิดแผ่นดินไหวตรงรอยเลื่อน จ.กาญจนบุรี ซึ่ง

ห่างจาก กทม. ประมาณ 200 กม.จะกระทบกรุงเทพฯ ในระดับหนึ่ง แต่เราก็สามารถอุ่นใจได้ว่าอาคารส่วนใหญ่รองรับแผ่นดินไหวได้ อย่างไรก็ตาม เปรียบเทียบภาพรวมในประเทศไทยทั้งหมด สถานีตรวจความเร็วและความเร่งสามารถตรวจความเร็วและความเร่งได้เพียงแค่ 1 ส่วน ใน 4 เท่า หรือ 25% ของความเร่งของโลกเท่านั้น

ด้าน ศ.ดร.ปณิธาน ลักคุณะประสิทธิ์ หน.ศูนย์

เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิศวกรรมแผ่นดินไหวและการสั่นสะเทือน คณะวิศวกรรมศาสตร์ กล่าวว่า หากไหว 5.5 ริกเตอร์ขึ้นไป อาคารที่ดีส่วนใหญ่จะถูกออกแบบให้ทนได้ระดับหนึ่งอยู่แล้ว แต่ที่ไม่ได้ถูกออกแบบให้ทนแรงแผ่นดินไหวไม่สามารถบอกได้ว่า จะกระทบมากน้อยแค่ไหน

ฉะนั้นจึงควรใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ซึ่งแตกต่างจากที่ใช้ในประเทศที่แผ่นดินไหวรุนแรงและถี่มากกว่า โดยจะต้องให้ความสำคัญแก่อาคารสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

เป็นการบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งหน่วยงานราชการควรจัดสรรงบฯ จัดประเมินความแข็งแรงของอาคารและเสริมความแข็งแรงหากจำเป็น

“ถึงแม้แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ในบ้านเราไม่ได้เกิดบ่อยครั้ง แต่ก็ไม่สามารถนิ่งนอนใจได้ หากเกิดระดับ 7 ริกเตอร์ที่แนวรอยเลื่อนขนาดใหญ่ก็จะมีปัญหาได้ทั้งนี้ จะต้องเน้นความแข็งแรงของอาคารโรงพยาบาลและโรงเรียนเป็นพิเศษเพราะสามารถจะเป็นที่อพยพได้ ส่วนอาคารเอกชนนั้นหากมีงบฯเพียงพอก็ควรจ้างวิศวกรมาประเมินความแข็งแรงของอาคาร และเสริมความแข็งแรงหากจำเป็น”

นอกจากนั้น ควรออกกฎระเบียบหรือกฎหมาย กำหนดให้ผู้ประกอบการอาคารชุดรวมทั้งอาคารสาธารณะ ต้องเปิดเผยแบบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานแผ่นดินไหว ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคสามารถจ้างวิศวกรมาตรวจสอบแบบก่อสร้างว่าได้มาตรฐานหรือไม่ อีกทั้งจะเป็นการยกระดับการก่อสร้างอาคารให้ปลอดภัยมากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม จะต้องกำหนดแผนสำรองกรณีเกิดเหตุเกินความคาดหมาย เช่น เชื้อนแตก จะต้องให้ข้อมูลประชาชนว่าหากเชื้อนแตก น้ำจะไหลไปทางไหน มีเวลา อพยพกี่นาที โดยจะต้องซ้อมแผนอพยพไว้ด้วย...